

podmorska istraživanja antičkog svijeta, no svijetska iskustva govore o istraživanjima koja se mogu vezati ne samo uz more nego i uz nalaze bilo kojeg vremena. Rezultati istraživanja podmorske arheologije nezaobilazni su argumenti svake historije pomorstva i navigacije, i materijalni ostaci mnogih kultura. Uvodni je članak napisao George F. Bass, jedan od najvećih autoriteta podmorske arheologije; dao je opći prikaz značaja podmorske kulturne baštine, osvrćući se i na mnoge pogrešne metode istraživanja i pravnu pozadinu ove discipline. Robert F. Marx upozorio je u svom prilogu na opasnost uništenja podvodnih lokaliteta zbog ljudskog djelovanja. Probleme podmorske arheologije, naročito one koji se odnose na nedostatak financija ovih vrlo skupih i složenih istraživanja, te praksu istraživanja s obzirom na administrativne i pravne norme, obradio je Petar Marsden. Kritički prikaz metoda konzervacije podmorskih nalaza, naročito onih od organskih materijala (koža, tekstil, organska vlakna, užad, kost, slonovača) dala je Victoria N. Jenssen. Članak je dopunjen vrlo iscrpnom bibliografijom radova na tu temu. O najnovijim rezultatima na području konzervacije drva izvijestio je David W. Gratton.

Slijede prilozi o podvodnim arheološkim istraživanjima u Mombasi (Kenija), Zapadnoj Australiji, Koreji, Poljskoj i na Karibima. Koncept i projekt realizacije muzeja posvećenog brodu flo-

te Henry VIII, »Mary Rose« (»Mary Rose« Tudor Ship Museum) prikazao je Richard F. Harrison, dok o istraživanjima i metodi zaštite prvog sačuvanog rimskog broda nađenog kraj Marseilla, jakog rimskog centra, pišu Daniel Drocourt i Myriame Morel-Deladalle. Manji prikazi ovog broja Museuma odnose se na neke zbirke i raznovrsne nalaze. Između tih, najznačajniji je onaj koji govori o istraživanjima u rijekama i jezerima začetnika tog tipa rada, Ulricha Ruoffa iz Švicarske.

V. Z.

KONZERVATORSKI BILTEN Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture Split, br. 1—4, 1983.

Novi rezultati stručno-znanstvenih istraživanja iz oblasti tzv. društvenih nauka, a napose oni iz umjetnosti, arhitekture, arheologije, etnologije, historije itd., ne baš često dožive kompletnu znanstvenu obradu, a još rjeđe postaju pristupačni široj javnosti. Informacije tog tipa najčešće ostaju pohranjene u izvještajima o radu ili projektima.

Mjesta za publiciranje znanstvenih radova čini se da ima u mnogim publikacijama (razni zbornici, godišnjaci, periodika); u stvari ima ga malo zbog ne-

regularnog izlaženja, nedovoljno principijelne uređivačke politike, nedostataka »izdavačke ili publicističke kulture«, ili kompleksa problema koje bismo mogli tako nazvati. Prostora za brzu i informacijama nabitu poruku nema, osim u dnevnom tisku.

Utoliko je izdavanje izvještaja o radu u novom »Konzervatorskom biltenu« vredniji napor splitskog Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture. Svaki broj (a izašlo ih je od lipnja do studenog četiri) sastoji se od samo jedne teme, jednog izvještaja na jednom listu: br. 1, Rimsko naselje u Ublima; br. 2, Ranokršćanska crkva u Gatima; br. 3, Zavičajni muzej Lastova u osnivanju; br. 4, Sakralni sklop Sv. Ivana i Teodora u Bolu.

Bilten je pisan stilom koji može zadovoljiti osnovni interes stručnjaka, a razumljiv je široj javnosti — onoj napose na čijem teritoriju su se odvijala istraživanja. Bilo bi dobro u slijedećim brojevima, osim osnovnih podataka o nalazu i istraživanju, dati i informacije o imenima nosioca projekta. članova ekipe te roka trajanja rada. Grafičko i likovno oblikovanje Biltena, autora ing. arh. Gorana Nikšića, slijedi osnovnu ideju izvještaja: format A4, tekst štampan tehnikom offseta, sa stiliziranim crtežima i fotografijama. Ovaj Bilten jedinstven je po svojoj jasnoj i jednostavnoj koncepciji, i možemo poželjeti samo to da nastavi izlaziti slijedeći tempo rada Regionalnog zavoda.

V. Z.

Izbor iz domaćeg tiska — A Selection from Local Periodicals

Iz hemeroteke Muzejskog dokumentacionog centra

Branka Šulc

Muzejski dokumentacioni centar,
Zagreb

Izborom anotiranih bibliografskih jedinica obrađeno je razdoblje od siječnja do lipnja 1983. godine po slijedećoj muzeološkoj klasifikaciji ICOM-a: izložbe (1.519); zaštita kulturnih dobara (1.9); konferencije i sastanci (1.512); planiranje i programiranje (110); obnavljanje historijskih objekata (128.95); statistika koja se odnosi na muzeje i galerije (139); stalne izložbe (154.2); povremene izložbe (154.3); aktivnosti (općenito) (170.5); vanjske aktivnosti muzeja

(180); prodaja predmeta u organizaciji muzeja (183); povijest zbirki, galerija, muzeja (5); projekti za nove muzeje i izložbene prostore (5.); polemike, diskusije (2.2); publikacije (L5).

2.2

Škunca, Josip. Propuštena prilika. Zaključivši po izložbi u Galeriji primitivne umjetnosti, naša naiva postaje pastorče a prvi smo imali takav muzej u svijetu! — »Vjesnik«, Zagreb, 1983, (4.1), str. 7. Širi prikaz o obilježavanju osnutka i djelatnosti Galerije primitivne umjetnosti u Zagrebu s kritičkim osvrtom na preoskudnost izložbe priređene u povodu 30. godišnjice postojanja te Galerije i zanemarenoj poziciji Galerije koja se više ne nameće kao vrhunski arbitar u stvarima naivne umjetnosti.

183

Ž. H. Novogodišnje tržište kulture. »Vjesnik«, Zagreb, 1983, (5.1), str. 7. Akcijom prodajne izložbe umjetničkih predmeta osječka Galerija likovnih umjetnosti otpočela je uvođenje novih oblika suradnje s publikom.

139

Vukušić, B. Kakvi su prostorni kapaciteti zagrebačke kulture? Kvadratura razvoj znači. »Večernji list«, Zagreb, 1983 (5.1), str. 5, ilustr. Analizom stanja prostora i kadrova u OUR-ima za 1981. godinu, koju je proveo USIZ kulture grada Zagreba, najveći postotak sveukupnog prostora kulture u gradu Zagrebu imaju muzejsko-galerijske ustanove, a slijede ih kazališta i koncertne dvorane.